M.A (PUNJABI)
(ਸਮੈਸਟਰ–ਚੌਥਾ)

ਅਠਾਰ੍ਹਵਾਂ ਪਰਚਾ : ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਆਰਥੋਗਰਾਫੀ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100
ਬਾਹਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ:70
ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ:30
ਪਾਸ: 40%
ਕ੍ਰੈਡਿਟ:4

ਉਦੇਸ਼:
ਇਸ ਕੋਰਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ– ਅਲੱਗ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਆਰਥੋਗਰਾਫ਼ੀ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ।ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਆਰਥੋਗਰਾਫ਼ੀ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਆਰਥੋਗਰਾਫ਼ੀ ਸੰਬੰਧੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ।

INSTRUCTIONS FOR THE PAPER SETTER/EXAMINER:

1. The syllabus prescribed should be strictly adhered to.
2. The question paper will consist of three sections: A, B, and C. Sections A and B will have four questions each from the respective sections of the syllabus and will carry 10 marks each. The candidates will attempt two questions from each section.
3. Section C will have fifteen short answer questions covering the entire syllabus. Each question will carry 3 marks. Candidates will attempt any 10 questions from this section.
4. The examiner shall give a clear instruction to the candidates to attempt questions only at one place and only once. Second or subsequent attempts, unless the earlier ones have been crossed out, shall not be evaluated.
5. The duration of each paper will be three hours.

INSTRUCTIONS FOR THE CANDIDATES:

Candidates are required to attempt any two questions each from the sections A, and B of the question paper, and any ten short answer questions from Section C. They have to attempt questions only at one place and only once. Second or subsequent attempts, unless the earlier ones have been crossed out, shall not be evaluated.

ਭਾਗ ੳ– ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਵਿਆਕਰਨ ਇਕਾਈਆਂ : ਵਿਆਕਰਣਕ ਇਕਾਈਆਂ – ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਬਣਤਰ ਵਾਕ – ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਬਣਤਰ : ਉਪਵਾਕ, ਸਵਾਧੀਨ ਅਤੇ ਪਰਾਧੀਨ ਵਾਕ ਨਾਂਵ ਵਾਕੰਸ਼ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ ਵਾਕੰਸ਼ : ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣਿਕ ਵੰਡ, ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ, ਭਾਵੰਸ਼ ਸਥਾਪਨ ਦੇ ਆਧਾਰ, ਰੂਪ , ਸਹਿਰੂਪ ਅਤੇ ਭਾਵੰਸ਼ ਦਾ ਨਿਖੇੜਾ,ਭਾਵੰਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ – ਮੁਕਤ, ਯੁਕਤ, ਸਮਧੁਨੀ ਧਾਤੂ ਅਤੇ ਵਧੇਤਰ ਦਾ

ਨਿਖੇੜਾ
ੳ.1 ਵਧੇਤਰ ਵੰਨਗੀਆਂ - ਅਗੇਤਰ ਅਤੇ ਪਿਛੇਤਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਲੱਛਣ ਵਧੇਤਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜੀ ਪੱਖ - ਵਿਉਂਤਪਤੀ ਅਤੇ ਰੂਪਾਂਤਰੀ ; ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਰਖਿਅਕ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬਦਲੂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਵਿਆਕਰਣਕ ਵਰਗ : ਵਚਨ, ਲਿੰਗ, ਕਾਲ, ਵਾਚ, ਪੁਰਖ
ੳ.2 ਕਾਰਕ ਅਤੇ ਆਸਪੈਕਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ

ਭਾਗ ਅ- ਅਰਥ-ਵਿਗਿਆਨ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਭਾਰਤੀ ਅਰਥ ਸਿਧਾਂਤ, ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ - ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿਚ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਅਰਥ ਦਾ ਨਿਖੇੜਾ,ਅਰਥ ਆਧਾਰਤ ਸ਼ਬਦਵੰਨਗੀਆਂ -ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਰੋਧਾਰਥਕ, ਬਹੁ-ਅਰਥਕ, ਸਮੂਹ ਅਰਥਕ, ਸਮਨਾਮ ਸ਼ਬਦ;ਅਰਥ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਅਰਥ ਵਿਸਤਾਰ, ਅਰਥ ਸੰਕੋਚ, ਅਰਥ ਪਲਟਾ ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਪਰਿਵਾਰ : ਭਾਰਤੀ ਆਰੀਆਈ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ; ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤੀ ਆਰੀਆਈ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ; ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ : ਜੁਗਤ ਤੇ ਵਰਤੋ ਦਾ ਵਿਕਾਸ

ਅ.1 ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ : ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ - ਸਿਧਾਂਤਕ ਸੰਕਲਪ, ਲੱਛਣ ਅਤੇ ਸਥਾਪਤੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ : ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
ਅ.2 ਗੁਰਮੁਖੀ ਆਰਥੋਗਰਾਫੀ : ਆਰਥੋਗਰਾਫੀ ਦੇ ਤੱਤ : ਖਾਕਾ, ਤਰਕੀਬਾਂ, ਲਿਪੀ, ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਸ਼ਬਦਜੋੜ : ਗੁਰਮੁਖੀ ਅੱਖਰਾਂ ਤੇ ਲਗਾਂ ਮਾਤਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋ ਦੇ ਨੇਮ - ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ-ਵਾਹਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸੁਰ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ, ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ ਤੇ ਅੱਧਕ; ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ; ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ : ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ

ਭਾਗ-ੲ
ਭਾਗ ੳ.1, ੳ.2 ਅਤੇ ਅ.1 ਵਾਲੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।
ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਦਾਇਤਾਂ
1. ਭਾਗ ੳ.1 ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਵਿਆਕਰਨ ਇਕਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
2. ਭਾਗ ੳ.1 ਵਿੱਚੋਂ ਵਧੇਤਰ ਵੰਨਗੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ।
3. ਭਾਗ ੳ.2 ਕਾਰਕ ਅਤੇ ਆਸਪੈਕਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
4. ਭਾਗ ੳ.2 ਕਾਰਕ ਅਤੇ ਆਸਪੈਕਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
5. ਅਰਥ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਰਣਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
6. ਅਰਥ-ਵਿਗਿਆਨ, ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਆਰਥੋਗਰਾਫੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
7. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ- ੳ.1, ੳ.2 ਅਤੇ ਅ.1 ਵਾਲੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ।

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ 30 ਅੰਕ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਤਿੰਨ ਅਸਾਈਮੈਂਟਸ ਤਿਆਰ ਕਰਨਗੇ।ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਅਸਾਇਨਮੈਂਟਸ: ਅਰਥ-ਵਿਗਿਆਨ, ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਆਰਥੋਗਰਾਫੀ ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣਗੀਆਂ।ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਅਸਾਈਮੈਂਟਸ ਦੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫਾਇਲ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੋਣਗੇ।

ਸਹਾਇਕ ਪਾਠ-ਸਮੱਗਰੀ

ਖੋਜ-ਪੁਸਤਕਾਂ

ਲੇਖਕ	**ਸਾਲ**	**ਸਿਰਲੇਖ**	**ਪਬਲਿਸ਼ਰ**
ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ	2000	ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ	ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ,ਲੁਧਿਆਣਾ
ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ	2011	ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਾਹਿਤ	ਲੋਕ ਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ	2014	ਸਿਧਾਂਤਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ	ਮਦਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ

ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੁਸਤਕਾਂ

ਲੇਖਕ	ਸਾਲ	ਸਿਰਲੇਖ	ਪਬਲਿਸ਼ਰ
ਜੀ. ਬੀ. ਸਿੰਘ	1997	ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਜਨਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ	ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ	1995	ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਰੇ	ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ